

Previdnost amer. delegacije - Zborovanje CIO uradnikov

Ameriška delegacija za konferenco deveterih velesil se ogiblje predkonferenčnih stikov z vladami drugih držav. — Varuje se, da bi je zlasti Anglija ne izvabila v kako zagato. — Konferenca bo napeta diplomatska igra.

Pariz, Francija. — Ko je ameriška delegacija za konferenco deveterih velesil pod vodstvom potujočega poslanika N. H. Davisa odplula iz New Yorka, še ni vedela, da se bo dan otvoritve konferen- ce, določen sprva na soboto, 30. oktobra, preložil na pri- hodnjo sredo. Delegacija je zato prezgodaj odpotovala; prispela je semkaj zadnje sre- do in odšla drugi dan v Brusel, Belgija, kjer se ima kon- ferenca vršiti. Kakor že zna- no, se je ta konferenca sklica- na v svrhu odpravo Kitajski vsled japonskega napada.

Značilno je, da se ameriška delegacija pri tem potovanju skrbno ogiblje kakih ožjih predkonferenčnih stikov z vlado kake druge velesile. Tako je odpotovala od tukaj brez vsakih razgovorov s fran- cosko vlado. Proti pričakova- nju tudi ni odpotovala na An- glesko na kake "priprave" za konferenco s tamkajšnjo vla- do, da bi imela dovolj časa za to. Razvidno je iz tega, da bo ameriška delegacija skuša- la na konferenci preprečiti vsako zakulisno diplomatsko mešetarjenje in bo delovala le na stvarno razpravljanje. Da- vis sam se je v tem oziru iz- razil ob svojem prihodu sem- kaj, ko je dejal, da gre nje- gova delegacija na konferen- co brez vsakih predsodkov in v naprej ustvarjenih mnenj; njeno delo bo, da do- seže sporazum z drugimi državami glede korakov za ob- lažitev sedanje napete situaci- je.

Kakor se ugotavlja, si je prizadevala angleška vlada, da bi dobila ameriško delegacio na razgovor v London. Da se ji to ni posrečilo, je zname- nje, da so Amerikanci skraj- no previdni, da jih angleška diplomacija ne zaplete v ka- ke trike in nevarne spore z Japonsko, na kar bi Anglija pretkano porabila priliko in stopila med nju kot "posredo- valka". S tem bi se ona sama obvarovala razprtij z Japonsko in bi nasprotno potisnila Ameriko naprej, da gre po kostanj v žrjavico.

Verjetno je torej, da bo vsled tega obnašanja Ameri- kancev Anglija prisiljena, da položi na konferenci odprte karte na mizo in da ne ribari v kalnem. Bo to nekaka diplo- matska igra v bistroumnosti in previdnosti, ki se bo igra- la predvsem med Ameriko in Anglijo. Druge večje države, ki bodo udeležene na konfe- renci, nimajo takih posebnih interesov na Kitajskem, do- čim pa se od Italije že v na- prej pričakuje, da bo očitno stopila na stran Japonske.

Ali bo konferenca uspešna, ali ne, je seveda nemogoče na- povedati. A tudi, če ne bo pri- šla do nobenega stvarnega za- ključka, utegne Amerika od- nje pridobiti, kajti tukaj se bo moralo jasno pokazati, ka-

ITALIJA PRAZNUJE

15. obletnica fašizma se ob- hajala s sijajem.

Rim, Italija. — Ta četrtek se je v Italiji praznovala 15. obletnica, kar je fašistični režim dobil kontrolno nad državo, in razumljivo je, da se je ta spomin proslavil z vsem sijajem in pompom. Okrog 700.000 ljudi je prisostvovalo velikemu fašističnemu zboro- vanju v Rimu, pri čemer je bil Mussolini seveda glavni govornik. Povdarjal je pri- tem, da fašizem želi mir, to- da, je dejal, stalnega miru ne bo, dokler se komunizem ne iz- trebi iz Evrope in dokler Nemčija ne dobi nazaj svojih kolonij.

TOŽBA ZA ODŠKODNINO ZARADI SEDEČE STAVKE

Philadelphia, Pa. — Proti tu- kajšnjemu okraju je bila od- družbe Apex Hosery zadnje sredo vložena tožba za od- škodnino v znesku nekaj nad milijon dolarjev, in sicer za- radi škode, povzročene od razgrajajočih mas ob prilikih sedeče stavke zadnje pom- mlad. Nekaj zakon, star skoraj sto let, namreč dovoljuje tož- bo proti okraju za odškodni- no za poškodbe, povzročene v javnih demonstracijah. Že prej pa je družba vložila po- dobno tožbo proti CIO uniji, in sicer za znesek treh mili- jonov dolarjev.

PRED ROJSTVOM ŽE DOBI- ME

Haag, Nizozemska. — Tu- kajšnja prestolonaslednica, Ju- lijana pričakuje, da bo dobila otroka, prvorojenca, meseca januarja. Že zdaj pa je bil izdan kraljevi ukaz, po kate- rem se določuje otrokovo ime. To ime bo, naj bo že fant ali deklica, Orange Nassau.

JAPONCI POROČAJO O USPEHIH

Peiping, Kitajska. — Ja- ponsko armadno poveljstvo poroča, da so njega čete do- segle zadovoljive uspehe na dveh frontah. V severni Ki- tajski so si osvojile važen Naingtzekwan prelaz po lju- tih bojih, v katerih, trdijo, da je padlo 10.000 Kitajcev. Enako se tudi s šanghajske fronte javlja, da so bili Kitaj- ci prisiljeni k znatnemu umi- ku. O svojih lastnih izgubah poročajo, da je v prvih treh tednih tega meseca padlo skupno 9.640 Japoncev.

ko stališče zavzemajo posa- mezne evropske države na- pram vprašanju Daljnega vzhoda, in na podlagi tega bo Ameriki omogočeno preuredi- ni svojo politiko napram Orientu.

PRIPRAVE ZA NAPAD

Nacionalisti pripravljani za splošno ofenzivo.

Hendaye, Francija. — Pri- čakovna splošna ofenziva španskih nacionalistov ima vsak čas izbruhniti. Kakor trdijo poročila iz krogov špan- ske vlade, se je ugotovilo, da je dal general Franco natrpa- ti celo dolgo fronto med fran- cosko mejo in Madridom z vojaštvom in bojnim materi- jalom in se bo torej izvršil napad na celi liniji. Tudi vod- stvo nacionalistov potrjuje, da je velika ofenziva pred- durmi. Namen te ofenzive bi bil predvsem ta, da prodro nacionalisti na vzhodu do morja in s tem razdvoje loja- listični del Španije, kar bi umevno odločilno vplivalo k njih končni zmagi.

ZAKON PROTI SPOLNIM PERVERZNEŽEM

Chicago, Ill. — Posebna ko- misija, sestojeca iz državnega pravnik Courtneya in enaj- stih zdravnikov, ki je pred- več meseci začela preiskovati sredstva za preprečenje spol- nih zločinov, je zadnje sredo predložila gov. Hörnerju svo- je poročilo. V njem priporo- ča, naj bi zakonodaja spreje- la zakon, da se take osebe, katere kažejo nagnenje k spolnim zločinom, spravijo na varno v zapor, še predno do- be priliko, da izvrše kako po- silstvo.

TAT PAČ NI VEDEL, KAJ JE UKRADEL

Chicago, Ill. — 25 letna Mrs. Lillian Fritz je obvestila policijo, da ji je med vožnjo na cestni kari nekdo ukradel 500 rokopicov, pisanih v Braille sistemu za slepce. Zenska je namreč slepa in si služi kruh s čitanjem korek- tur za objavo takih spisov. Tat je gotovo mislil, da je kaj dragocenega v velikem zavit- ku.

NAZNANILO NAROČNI-KOM

Zaradi zapovedanega cer- kvenega praznika Vseh svet- nikov, ki ga obhajamo v po- nedeljek, ne bo izšla torkova številka našega lista.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Na- zijska vlada je izdala zadnje sredo odredbo, s katero se je vzelo nemško državljanstvo 67 osebam, in sicer zaradi tega, ker so bežali iz Nemčije ob nastopu nazijev. Med prizade- timi je celo neki štiriletni otrok.

London, Anglija. — Tri- je angleški fašisti so letalske- mu majorju Vernonu v avgu- stu ukradli iz njegovega stan- novanja razne tajne dokumen- te. Ker je protij predpisom držal te dokumente pri sebi, je bil major zadnje sredo kaznovan z odstavitvijo in z denarno globo.

Madrid, Španija. — Špan- ska vlada bo poslala delega- cijo 50 oseb v Moskvo da bo tamkaj zastopala Španijo ob proslavi 20 letnice izbruha boljševiške revolucije, 7. no- vembra. Isti dan bo tudi leto dni, kar Madrid odbija napa- de nacionalistov.

VOJVODA VODI PRIVAT-NO ŽIVLJENJE

Pariz, Francija. — Wind- sorski vojvoda, bivši kralj Edvard, je imel zadnje sredo svoj prvi javni govor, odkar je meseca decembra resigni- ral s prestola. Imel ga je na banketu nekega kluba in v njem je povdaril, da potova- nje v Ameriko, ki ga namera- va podvzeti s svojo ženo, ne bo imelo nobenega politične- ga značaja, marveč se bo vršilo le v svrhu reševanja problemov, kateri stojijo danes pred svetom. Omenil je dalje tudi, da se niti on, niti njego- va žena ne nameravata vdati brezskrbnemu in brezdelnemu življenju. V Ameriko bosta odplula 6. novembra na parni- ku Bremen.

NEGOTOVOST GLEDE SPRAVE

John Lewis se posvetuje z vo- ditelji o nadaljnjih korakih. — Delavstvo zahteva spora- zum.

Washington, D. C. — Vod- ja organizacije CIO, John Le- wis, je ta četrtek pozval urad- nika svojih unij k posvetova- nju glede nadaljnjege kora- ka, ki se naj podvzame na mirovni pogajanjih z na- sprotno organizacijo, delavsko federacijo. Kakor je bilo že včeraj poročano, so se ta po- gajanja odložila do četrta, ko ste delegaciji obeh organi- zacij predložili svoje pogoje.

Iz izjav, ki so jih podal vo- ditelji, je sklepati, da se ute- gne ponovni sestanek delega- cije odložiti v nedoglednost in možno je v skrajnem slučaju celo, da se sploh ne bo vršil; na ta način bi se bratska voj- na med delavstvom z vso srditostjo nadaljevala. CIO pravi, da od svojih zahtev ne more popustiti, češ, da so bile že itak minimalne.

Obstoji pa tudi možnost, da bo iz vrst delavstva prišla ta- ko odločna zahteva, da se sklene sporazum, da se bodo morali voditelji ukloniti. Že zdaj namreč priznava glavni stan ene in druge organizaci- je, da dobiva od unij pisma in brzojavke v katerih se pri- tiska na spravo.

POLICISTI BODO STRAŽILI MESTO

Chicago, Ill. — To nedeljo, zlasti pa še v soboto, bodo ameriški mali in veliki otroci praznovali dan, ki je podoben nekako evropskemu Pustu, namreč znani Halloween. Ker ob tem času izvrši razposaje- na mladina razne čine, ki ni- so več šala, je celotna tukaj- šnja policijska sila pozvana v službo, da prepreči surovosti.

Katoliški Slovenci naročite in podpirajte svoj lastni list "Amerikanski Slovenec"

Iz Jugoslavije

Sezonski delavci, ki so spomladi šli za zaslužkom v tujino, se razočarani vračajo. Nekaterim so morali celo od doma poslati denar, da se morejo vrniti. — Smrtna kosa. — Druge vesti iz Jugoslavije.

Trd je kruh tujine...

Sv. Ana v Slov. goricah, 9. okt. — Spomladi je tudi letos odšlo za zaslužkom v tu- jino lepo število delavskih moči, še več kot druga leta, nad 6000 jih je odhajalo. To število jasno pokaže razmere v katerih žive naši ljudje v Slovenski krajini, Murskem in Dravskem polju ter Slov. gori- ciah. Mladi krepki fantje in dekleta, ne samo iz najrevnej- ših slojev, ampak tudi taki ki jim ni sile odhajajo leto za letom na sezonsko delo v Nemčijo, največ pa v Vojvo- dino. Večina teh je upala, da ji bo dala tujina boljši kosček kruha, pa prihajajo sedaj do- mlov razočarani.

Posebno v Nemčiji so si o- betali boljšega zaslužka. Go- vorili so celo, da bo tam lah- ko zaslužil vsak naš delavec po približno 1500 dinarjev na mesec. Pa so bili vse to le prazni upi, kar dokazujejo, nešteta pisma, ki jih njihovi svojci dobivajo dan za dnem. Delo v Nemčiji je trdo. Niso redki primeri, ko mora borih pet delavcev obdelati sto ora- lov veliko posestvo. Potrebne- ga počitka največkrat ni. Hra- na je izredno slaba, na vsak način neprimerna za tečaka, ki dela od zgodnjih jutranjih ur do trde noči. Ni čudno, če pri tako napornem delu tudi bolezen zahteva svoje. Za zdravstveno stanje naših ljudi v tujini se nihče dostj ne zme- ni.

Kako se godi našim ljudem v tujini, najbolje priča dej- stvo, da so jim morali v ne- šteatih primerih svojci poslati denar, da so se sploh mogli vrniti domov. Pa tudi, če bi bili tam kaj zaslužili, ne sme- jo pošiljati kaj več denarja domov, ker so še drugače zapreke, tudi takšne, s kateri- mi bi se morali naši ljudje vsaj deloma seznaniti, preden so odšli na takšno sezonsko delo.

Huda nezgoda otroka
Trbovlje, 5. okt. — Kakor zmerom, so se tudi v soboto igrali otroci trboveljskih ru- darjev v bližini žične postaje, na tako imenovanem "Lim- bergu." Med razigranimi otro- ki se je nahajala tudi 6 letna deklica Anica Flis. Nič hude- ga sluteč, se je dekletce spla- zilo skozi ograjo ter prilezlo do žične postaje. Na tem me- stu vozijo vozički tako niz- ko, da se je dekletce lahko prijelo za ročaj žičnega vozič- ka. Komaj je Anica prišla za ročaj, se je voziček premaknil in deklico potegnili s seboj. Ko so otroci videli nesrečo, so zakričali. Voziček pa je vle- kel Anico vedno višje in viš- je. Starejši med otroki so ji klicali naj se spusti z vozič- ka, vendar je bilo dekletce ta- ko prestrašeno, da se tega ni upalo storiti. Šele kakih 200

metrov vstran je dekletce za- radil onemoglosti spustilo ro- čaj in padlo 30 metrov globo- ko. Sreča v nesreči je bila, da si je Anica pri padcu zlo- mila le nogo in nekoliko pot- tolkla po obrazu.

V zmedenosti
Nekoliko stran od glavne ceste v Kosezah so pred krat- kim nekega jutra našli ljudje obešeno truplo komaj 23 let- ne mladenke, ki je bila že mrtva. Dekle je študiralo me- dicino in kakor je zdravniška komisija ugotovila, je napra- vilo strašno dejanje v popolno- ma zmedenem duševnem stanju, kar dokazuje tudi skrajno zmedeno pismo, ki ga je dekle zapustilo.

Smrtna kosa
V Celju je umrla Marija Scheicher, zasebnica stara 69 let. — V Ljubljani je umrl Jernej Trobec, železniški sprevodnik star 63 let. — Na Dobravi pri Celju je umrl Janez Cozej, prevžitar star 82 let.

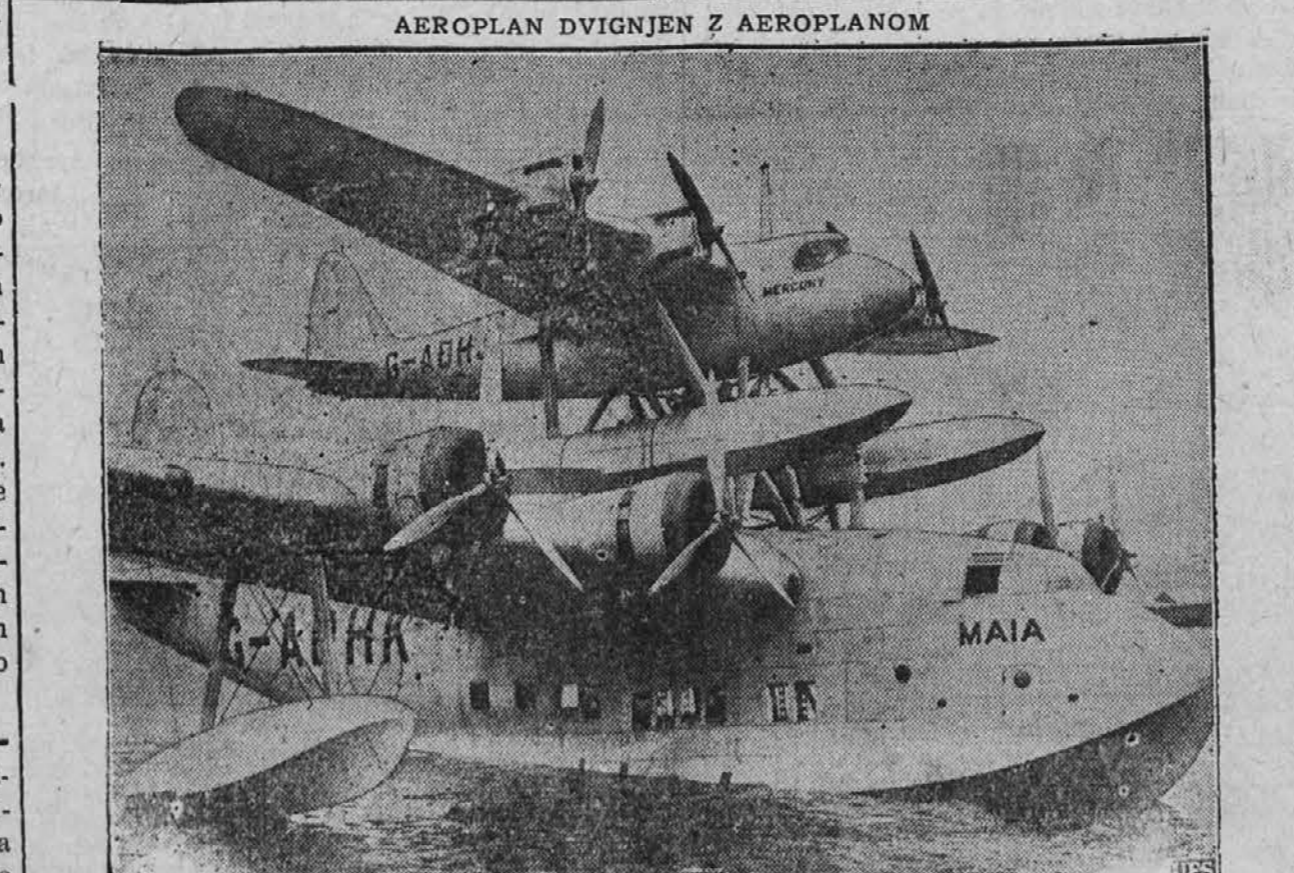
Pri kuhanju
Med kuhanjem pri nekem posestniku v Košakah pri Mari- boru so nekateri med pogovo- ri začeli močno zakravati druge. Iz tega se je izcimil prepir in iz prepira nastal pretep, katerega posledice so bile te, da je 45 letni viničar Karol Hladnik obležal v bliž- njem vinogradi z razbito gla- vno. Preiskava je dognala, da je Hladnika udaril s kolom 21 letni Josip Danka in mu prizadejal smrtne poškodbe.

Vlom
Nedavno so neke noči nez- znani vlomilci obiskali gostil- no in trgovino Antona Marol- ta v Škocjanu. Bili so tako previdni, da so zaradi varno- sti pregnili po tleh vreče, da se niso poznale stopinje. Na- brali so si za nad 7000 Din plena.

Smrtna nesreča
Dne 30. septembra je padel v globino skoro 100 čevljev v tovarni Lignolit v Radečah 27 letni delavec iz Dobrave pri Radečah. Pri nesrečnem pad- cu je dobil tako hude poškod- be, da je v celjski bolnici kmalu po nesreči izdihnil.

Huda žena
V Krčevini sta se sprla 31 letni posestnik Jakob Sušnik in njegova žena. Žena je bila med preprirom tako razburje- na, da je pograbila kuhinjski nož in moža z njim hudo ob- delala po glavi in rokah, da je moral iskati pomoči v bolnici v Ptuj.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

Načina, kakor ga kaže gornja slika, se bo posluževala angleška aeroplanska družba, Imperial Airways, pri svojem prekoatlantskem zračnem prometu. Močen povodni aeroplan se bo uporabljal, da bo dvignil v zrak drugi aeroplan, ki je lažji, toda tako težko obložen, da bi imel težave pri dvigu.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razin nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozitani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Praznik vseh svetnikov

Prihodnji ponedeljek dne 1. novembra slavi Katoliška cerkev praznik vseh svetnikov.

Na ta dan se Katoliška cerkev spominja vseh svojih svetnikov. Spominja se jih tudi med letom posamezno, ob dneh, ko so zmagovali bili po sveti smrti povišani k nebeški slavi. Veliko je število teh junakov, a veliko večje je število tistih, katerih se ne spominja na svetu nobeno pismo, ki so pa vendar v nebesih zapisani v knjigo življenja. Kdo ve imena vseh tistih, ki so krvaveli ob času cesarja Nerona, Decija, Dioklecijana, Galerija in drugih sovražnikov katoliške cerkve? Kdo nam pove imena vseh mučencov, ki so izkpravili za svojo vero ob času reformacije, kdo šteje mučenike in svetnike misijonskih dežel. Kdo je štel vse one junake kristjane, ki so umirali tekom dveh desetletij za Kristusa v Mehiki, Rusiji in zdaj v Spaniji? Nobena knjiga menda ni tolika, da bi imela prostora za vse, a Bog v nebesih jih pozna in cerkev se spominja na praznik vseh svetnikov.

V stari domovini slavijo ta praznik na zelo veličasten način. Kako lepo je bilo ta dan. Tu v tujini, kjer živimo v veliki mešanici vseh različnih narodov, ki so različnih ver, seveda na zunaj tega velikega praznika tako ne poznamo. Pravimo zunaj. Poznati ga pa moramo katoličani sami v svojih občinah in cerkvah. Za katoličane je to obvezen zapovedan praznik. In za one, ki morajo na delo imajo navadno skoro po vseh cerkvah kjer potrebno, zgodnje maše, da gredo katoličani lahko k sv. maši, predno morajo na delo.

Praznik vseh svetnikov je ustanovil papež Gregor IV. in ga določil za dan 1. novembra vsako leto. Zgodilo se je pa tako, da je še njegov prednik papež Bonifac IV. dal v Rimu leta 609, nekdanjem bogovom sezidano svetišče "Pantheon" posvetiti vsem svetnikom. Dal je tja prepegljati vse ostanke svetnikov, ki so bili v raznih rimskih grobiščih. Staro svetišče se je posvetilo zdaj Materi božji in vsem sv. mučnikom.

Primerno je bilo ta praznik postaviti na konec cerkvenega leta, da se cerkev ob sklepu cerkvenega leta veseli svojih svetnikov, kakor se gospodar v jeseni veseli bogate žetve.

Vernih duš dan

Katoliška cerkev uči, da so vice in da so v vice obsojene po smrti duše tistih, kateri so umrli v stanu milosti božje, a so vendar imeli še poplačevati grešnih dolgov in pokoriti se. Potem katoliška vera uči, da se vernim dušam lahko pomaga z molitvijo, posebno pa z daritvijo sv. maše. Kar uči katoliška cerkev, učil je že stari zakon. Leta nam pripoveduje, da je Juda Makabejec po zmagi poslal v tempel darov za vojake, ki so bili v bitki padli, češ: "sveta in blaga je misel, moliti za ranjke, da bodo grehov rešeni."

Stari zakon sicer o vernih dušah malo govori, a v sv. pismu tudi ne najdemo Bogve koliko opominov, da se naj moli za verne duše, vendar vemo, da je tudi stara doba imela svoje ustmeno izročilo, ki je brez dvoma opominjalo vernike, naj ranjkih ne pozabijo. Novi zakon pa se vernih duš spominja s posebno ljubeznijo.

V vseh starih liturgijah — bogoslužnih knjigah se nahajajo že molitve za verne duše; vsi najslavnejši cerkveni učenci pozivljajo vernike, naj molijo za duše v vicah. Sv. Gregorij je dal za umrlega meniha Justa brati 30 svetih maš in ko se je brala zadnja sv. maša, prikazal se je ranjki redovnemu predstojniku in mu je povedal: "Trpel sem, a zdaj sem rešen." Tedaj je postalo običajno, da se je bralo za vsakega ranjkega 30 sv. maš, pozneje se je število skrčilo na 12 in 6, ali 7, od te navade nam je ostala še sv. maša osmina po pogrebu.

Na vernih duš dan se obleče mašnik v žalno črno mašno obleko. Na ta dan ne stopi pred altar v žarečnem plašču, kakor na binokšni praznik, ne v slovesni beli obleki, kakor na Velikonoč, ne v zeleni, kakor ob nedeljah med letom, tudi ne v vijoličastih oblačilih, kakor sicer ob dne-

vih pokore. Mašnikovo petje se danes ne glasi slovesno, marveč žalostno in resno. Ta dan pevci ne pojo vesele slave, ampak o sodnem dnevu, o dnevu jeze, ki v prah razruši svet ...

Ta dan glasno govori vsem nam: Človek glej, prah si in vrnil se boš v prah. Za tvojo dušo pa se začne večnost onkraj groba. Kakšna bo ta večnost? Kakšna je večnost za one, ki so odšli pred nami v večnost? Po razodetju vemo, da ničesar nečistega ne pojde v nebesa. In na kraju očiščevanja je grozno trpljenje. In za te moli cerkev in kristjani. Dolžnost naša je, da molimo za verne duše v vicah, da bi jih dobri Bog rešil trpljenja, v katerem se nahajajo. Molimo pogostokrat za nje. Darujmo sv. maše za nje. Bodimo usmiljeni do njih in pomagajmo jim, da bomo tudi sami usmiljenja deležni in da bodo nam tudi drugi pomagali. Spominjajmo se vernih duš v vicah!

SMRT POBIRA V JOLIETU Joliet, Ill.

V naši nasebini zadnja leta hudo smrti kosi. Naši pionirji stari nasebinci in nasebince se čez dalje bolj selijo na drugi svet. Pomagati se ne da. Bog je, ki postavlja mejnike našemu življenju in kadar pride vsak do svojega mejnika, odide po plačilo v večnost. Te dni smo zgrabili zopet dve odlični ženi. Prva je umrla v ponedeljek, rojakinja Mrs. Johana Zelko, na 507 Summit Street, stara 59 let. Bila je mati petim sinom in dveh hčeram. Eden izmed sinov je novi slovenski zdravnik Dr. Joseph Zelko, ki je pred nedolгим otvoril zobozdravniški urad na No. Chicago Street blizu slovenske cerkve. V starem kraju pa zapuščena žena in eno sestro. Njen pogreb se je vršil v četrtek dopoldne iz cerkve sv. Jožefa na pokopališču sv. Jožefa.

Druga naša pionirka in vobče znana rojakinja pa je bila Mrs. Marija Šetina, žena slovenskega kamnoseka v pokoj, Mr. Simona Šetina. Umrla je v starosti 64 let in je bila nad 30 let v Jolietu. Bila je zelo delavna žena. Zapuščena žalujočega moža in eno hčer, poročeno Erjavec. Njen pogreb se je vršil v petek iz cerkve sv. Jožefa na pokopališču sv. Jožefa.

Obe umrli rojakinje ste bili znani v nasebini in sta imeli tudi zato zelo številno obiskano pogreb.

Mnogo ste delale za župnijo in društva, zaker naj bo obema Bog obilni plačnik.

Z delom v naši nasebini gre zopet na slabše. Večina ljudi je zopet brez dela. Mladi močni fantje, ki bi radi delali pa so zopet brez dela.

Res čudna politika je v tem oziru. Enkrat delajo po tovarnah na vso moč s polno paro, pa zopet nič. Obetajo sicer, da bodo delavce pozvali nazaj na delo, ampak kedaj pa nihče ne ve.

Ali pa je mogoče, da imajo kompanije namen delavce postaviti za nekaj časa pod kap. Češ preje ste vi stavkali, zdaj bomo pa mi. Tudi lahko je to.

Zadnje dneve vidim, da se je začel oglašati zopet naš slavni Tone s hriba, ki je zadnja leta spal nekje na hribu. Zdaj pa je

začelo po spodnjih štukih vret, po je zopet prižvižgal na dan. Prav tako, le večkrat se pokazi Tone, pa kakšno okroglo povedi ta z Juretom.

Vreme imamo zadnje dni lepo, da bi le tako ostalo vsaj do zahvalnega dneva.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, kateremu želim obilo novih naročnikov.

Naročnik

ZANIMIVA IGRA PRIDE NA CHICAŠKI ODER

Chicago, Ill.

Redke so postale slovenske igre na tukajšnjem našem odru, tako redke, da smatramo že za nekaj poseben praznik, kadar imamo priliko, da kakšno vidimo; in vendar so slovenske igre, enako, kakor slovensko petje, nekaj, kar nas živo spominja na pristno domače življenje tamkaj v domovini preko morja, in kadar teh dvojnih spomenikov ne bo več med nami, ameriškim Slovencem, potem bomo ameriškemu slovenskemu lahko zapeli "Bla gor mu..." Ni čudno torej, da s takim veseljem pozdravimo vsak slovenski oderski nastop in vsak slovenski koncert, kajti to oživi v nas zavest, da vendarle še vedno živimo. In kdo ne živi rad!

En tak dokaz našega življenja bomo imeli priliko doživeti to nedeljo, 31. oktobra, v tukajšnji naši šolski dvorani. Kakor je bilo že parkrat v tem listu omenjeno, se bo ta dan vprizorila na odru pristna slovenska igra, ki nosi naslov "Micki je treba moža."

Ze iz naslova se razvidi, da igra ne bo kak američkav, dolgočasen stvar, in v resnici je nekaj takega, da bo vsakdo, ki se je bo udeležil, odhajal iz dvorane z veseljem, lahkim srcem. Vsa je namreč preprežena s pristnim slovenskim humorjem in s šaljivimi prizori, a obenem pa kaže pravo domače življenje na kmetih tamkaj v stari domovini. Pokazala bo par lepših slovenskih običajev, a nekaj posebnostno izrednega pa bo pristna slovenska ohcet.

Kakor že omenjeno, so polnopravni člani društva Marije Pomagaj, in se prične ob 2:30 popoldne.

stale slovenske igre zadnja leta na našem odru že prava redkost. Žalostno, toda resnično dejstvo pa je, da bodo v bodoče še veliko bolj redke. Ni sicer prijetno tako prerokovanje, toda resnici moramo pogledati v obraz in priznati, da okoliščine to povzročajo. Mladega naraščaja iz domovine ne dobivamo, starejši igralci pa so s svojimi privatnimi zadevami tako zaposleni, da nimajo niti časa, niti volje, ukvarjati se s tem. Ameriška mladina pa... saj veste, kako je; z mamno zna doma tistih par besed že "potokat," toda z besedami, kakoršene se rabijo na odru, je pa vse drugačna težava. Res je, da se nekateri že zrtvujejo po svojih močeh, toda zanašati se ne moremo na nje.

Na mestu je torej, da opozorimo naše rojake, naj porabijo te zadnje prilike in pridejo gledat slovenske igre, dokler jih še imamo med nami. In ena taka redka prilika bo to nedeljo. Ne zamudite je; posebno pa, ker v njej nastopajo sami "oldtimers", sami dobri igralci, ki vas bodo gotovo zadovoljili.

Igra se vrši pod pokroviteljstvom društva Marije Pomagaj, in se prične ob 2:30 popoldne. P.

PEVSKI PRAZNIK V CHICAGI

Chicago, Ill.

Podobna velika koncertna prireditve, kakor se je zadnje nedeljo vršila v Waukeganu, se bo na Martinovo nedeljo, to je 14. novembra, vršila v šolski dvorani Sv. Štefana v Chicagi. Nastopil bo naš domači zbor Adrija, obenem pa tudi mnogo drugih slovenskih zborov iz Chicage in bližnjih slovenskih nasebin. Koncert se bo začel ob treh popoldne, potem bo pa veselica, za katero bo igrala Foysova orkestra. Ze sedaj vabimo rojake in rojakinje, ne samo okrog sv. Štefana, temveč tudi one iz So. Chicage, Jolietu, La Salle, Waukegana in drugih bližnjih nasebin.

Zbor Adrija

POLITIKA V CLEVELANDU

Cleveland, O.

V slovenski nasebini v Clevelandu imajo precej živahno bitko za koncilmana 23. warda. Naš odbor priporoča, da vsak demokrat voli za McWilliamsa za župana in Wm. J. Kennicka za koncilmana 23. warda.

Nekateri ljudje so mišljenja, da mestni koncilman nima kaj več narediti kot kakšno luč na cesto postaviti, ali pa mogoče vložiti pritožbo proti slabi postrežbi. To bi bilo malenkostno delo, za katerega ni treba imeti koncilmana.

Najbolj važno delo v mestni zbornici je: 1) delati postave za milijonsko mesto Cleveland, 2) presojati in svetovati kako naj se vsota \$15,000,000 ali več letno razdeli za mestne potrebe, in 3) boriti se proti velikim milijonskim družbam, za ljudsko korist. Volilci v 23. wardu so lahko ponosni, da imajo za kan-

JOLIET DAL 100 NAROČNIKOV NOVEMU LISTU IN ENEGA ZA NAMEČEK!

Jolietčani pravijo: "Zdaj naj pokažejo drugi kaj so!"

Tretja bomba je padla iz Jolietu. Prve dve pošiljke sta vsebovale 80 novih naročnin za novi list mesečnik — zadnja pošiljatev jih je dala 21, skupaj torej 101 NOVIH NAROČNIN.

Mr. John Kramarich pravi: "Tu imate od nas 100 novih naročnin, in 1 pa za nameček! Zdaj se naj pokažejo tako še druge, če imajo kaj korajže! Samo govoriti kaj rabimo in kaj ne ni nič. Besede so poceni in z samimi besedami se ničesar ne doseže. Treba je dejanj, teh pa ni brez dela in agitacije."

Mr. Kramarich ima prav! Res je tako! Veličasten shod katoliškega tiska, ki se je vršil koncem februarja v Jolietu je narodo zelo naučil za katoliški tisk. Čast Jolietu in zavednim Slovencem v Jolietu. Novi list bo vedel o vsem tem mnogo povedati in bo v tem oziru postavil lep dostojen spomenik slovenski nasebini v Jolietu.

Katoliški shodi za katoliški tisk so se vršili tudi po drugih nasebinah. Kaj pa drugje pravite na to akcijo? Naš slavni borec in pisatelj Father Trunk je jasno in razločno apeliral na vso javnost zadnji teden v članku: "Gori! Gori!" Ali ste ga brali? Kaj pravite na to? Ali naj gledamo od strani, kako se mučijo in delajo v tem oziru samo nekateri? Zavedni Slovenci v Jolietu so na ta apel junaško odgovorili z dejanji? Kaj bote po drugih nasebinah storili?

Iz Franklina, Kansas se je priglasil kot ustanovnik in naročnik

MR. JOHN DOBRAUC\$5.00

Iz Jolietu so se te dni nadalje priglasili kot naročniki novega lista:

MR. MATIJA VRANESICH	\$2.00
MR. JACOB PLUTH	2.00
MRS. MARY FILAK	2.00
MR. MARTIN IVEK	2.00
MR. PAUL LAURICH	2.00
MRS. MARGARET PANIAN	2.00
MR. JOŽEF MARN	2.00
MR. JOŽEF MATKOVICH	2.00
MR. FRANK KOREVC	1.00
MR. RUDOLF KOLETO	1.00
MR. JOHN IVEC	1.00
MRS. ANA PETEH	1.00
MR. MARTIN DRAGOVAN	1.00
MR. FRANK DUŠA	1.00
MR. JOHN JERMAN	1.00
MR. ALEŠ PLUTH	1.00
MRS. FRANCES CINDERLE	1.00
MR. JOSEPH RASETICH	1.00
MR. FRANK PLANKAR	1.00
MR. FRANK BOSTJANČIĆ	1.00
MR. JOŽEF WOLF	1.00

DAL BOG OBILO POSNEMALCEV PO VSEH SLOVENSkih NASELBINAH. KDOR ZDAJ POMAGA — DVAKRAT POMAGA!

didata Wm. J. Kennicka, ki ima vredno inteligentno, in uspešno zastopati.

Wm. J. Kennick je advokat, in ima skuhnje deset let v praksi. Preden je postal advokat, je moral izdelati študije štiri leta v takozvani High School, in potem sedem let na univerzi. Zadnja tri leta je študiral samo na juridični fakulteti, in potem je izdelal skuhnje v glavnem mestu Columbus, Ohio, v 18 predmetih preden je dobil pooblastilo advokata. Jasno je, da človek s tako juridično izobrazbo bolj razume postave delati v mestni zbornici, kakor pa človek, kateremu državni zakonik in druge državne postave niso znane.

Koncilmani, kateri se v resnici zanimajo, in razumejo važne finančne in druge probleme pred mestno zbornico, imajo možnost izraziti svoje prepričanje, in boriti se za ljudsko korist, tako, da pridejo njih imena v ameriške časopise. William J. Kennick se je toliko zanimal za važne mestne probleme, da so ga ameriški časopisi skoro vsak mesec omenili, in pred dvema leti so ga vsi štirje glavni Clevelandski časopisi odobrili za novno izvolitev.

V mestni zbornici je tudi treba človeka, ki ima možnost in pogum boriti se za davko-plačevalca, in za delavske pravice. Miljon-dolarske družbe, kot na primer, Industrial Rayon Company, the East Ohio Gas Company, itd. imajo najmožnejše, visoko plačane advokate, ki priredijo pred odseke mestne zbornice. V mestni zbornici je v rekorderje (Dalje na 3. str.)

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE

Nekoliko stran od Tarzana so bile velike optice in bilo je videti, da se dolgočasno. Ob pogledu na nje se je Tarzan nekaj domislil in poklical k sebi Ga-yata. Ko je samec prišel v bližino, je rekel: "Jaz sem Garyat." S tem je v svojem opičjem jeziku povedal: "Klicaj si me, tukaj sem. Kaj želiš od mene?"

"Ga-yat se nič ne boji," je povzel Tarzan in začel pogovor. "Ga-yat je neustrašen, Ga-yat ubija," je tolmačil Tarzan opičjemu samecu. "Ga-yat se ne boji nobenega črnega človeka," je zopet vprašal Tarzan. — "Ga-yat se ne boji nikogar," zopet zatrjuje opičji samec, kar bi po naših govoricah pomenilo kratki "ne!"

"Samo beli ali črni človek je zmogel odvezati vezi na rokah in nogah, ki mi branijo vstati in se boriti," je tolmačil Tarzan opičjemu samecu. "Ga-yat ubija bele in črne ljudi," je razdraženo govoril samec. — "Ne sme!" je rekel Tarzan. "Ga-yat pojde in prinese enega sem, ki bo odvezal Tarzanu vezi."

"Ga-yat je razumljiv," sregovoril veliki samec in nadaljuje: "Ga-yat ne bo ubijal, Ga-yat prinese človeka k Tarzanu." — "Pojdi sedaj!" zapove Tarzan. — Ne da bi opičji samec spregovoril še kako besedo se obrne od Tarzana in odkoraka v džunglo, kjer ga goste drevje kmalu zakrije Tarzanovim očem.

NOTRANJE POLITIČNI POLOŽAJ V DOMOVINI

Od kar je ponehala borba za konkordat in gonja proti njemu, nimamo v Jugoslaviji pomembnejših političnih dogodkov. Politično življenje prehaja po neuspelih izbruhih oblastiteljske opozicije v mirne tire. Časopisna borba okrog zveze z Vatikanom, ki pa sploh ni postala povod dejanskim spopadom, kakor so to širile napačne vesti, se je unesla v domovini, kakor vidimo, tudi v izseljenskem časopisu.

Vladna opozicija (tu nas zanimala pred vsem slovenski del, tako zvan "demokrati") pa seveda ne miruje popolnoma. Le drugo taktiko je podvzela - še manj častno in uspešno: začela je podtikati in razpošiljati po Sloveniji lažne letake. Letaki, ki pravijo o sebi, da so sestavljeni in podpisani pri klerikalcih, blatijo ustavo, dinastijo, Sokola itd., vse to s prozornim namenom, da bi ustvarili nerazpoloženje v državi, odkrili pri tem slovensko čuteče ljudi - in bi demokrati pri tem sami zavladali. Denuncianstva smo pri teh ljudeh vajeni še iz dobe, ko je pretekli režim vihtel nad nami svoj valptovski bič. Nikoli ne mi svoj valptovski bič. Nikoli ne bom pozabili šenčurskega problema, ko so slovenske ljudi vlekli pred državno sodišče in jih obsojali protidržavnosti zato, ker so se potegnili za malega slovenskega človeka. Slovenski narod ne sme pozabiti, da so njegovega župnika zandarji gonili javno po mestu kakor tolovaja in hudo delca. Slovenski duhovnik je v zgodovini hodil vedno križevo pot in tudi v svobodni domovini mu ni bilo prizanešeno.

SLOVENSKI TABORI

Letošnje poletje, ki je bilo z vremenom za to kaj malo naklonjeno, so se vršili po slovenskih mestih in trgih številni tabori. Odkar je namreč minil teror prejšnjega režima, ki je dovoledel obstoj samo nekatoliškim prosvetnim in telovadnim društvom, se je obnovila po slovenski zemlji Prosvetna zveza, ki je v poslednjem času organizirala še telovadne fantovske in dekliške odseke. Tako se slovensko ljudstvo zopet zbira, kakor v vseh zgodovinskih trenutkih, na taborih, na katerih zopet v strunih vrstah nastopa navdušena mladina. Že davno si je naše ljudstvo želelo nekaj več kot samo pravico, da stopa na volišča, želelo je spregovoriti na javnih zborovanjih, kakor je bil to običaj v davnih dobah. Katoliška mladina, ki je toliko časa morala biti skrta, molčati in počivati, se je hotela pokazati. Zdal je zopet dana prilika, da se vzgaja telesno, kulturno, prosvetno in versko. Po vseh župnijah se ustanovijo, kakor nekdo orlovska organizacija, Fantovski odseki. Že nekaj sto jih obstoja, ki pridno vadijo za nastope, v zimskem času pa se bodo posvetili predvsem prosvetnemu delu. Odseki, ki se delijo v članstvo in mladce, se namenjajo v prvi vrsti nešolski t. j. kmetijski in delavski mladini, ki nima prilike, da se vzgaja za javno življenje. Odseki imajo moderne, okusne in lepe kroje. Tabori, na katerih sicer nastopajo odločno nepolitična društva, imajo vendar svoj političen namen, kajti udeležuje se jih večina slovenskega naroda. Danes vsi vemo, da nihče na slovenski zemlji ne more zbrati ta-

ko silnih in urejenih množic, kakor si jih izbira to slovensko ljudstvo, ki zvesto varuje ideale svojih velikih škofov Slomska in Jegliča ter svojih narodnih prebuditeljev. To ljudstvo je slovenski narod, vse drugo na desni ali na levi je lahko kopica poslušajočih društev, klubov in zloganih tovarišij, ni pa slovenski narod.

Tabori se nadalje potrdili nazor slovenskega naroda o državi. Stotisoči so izjavljali, da hočejo živeti v skrajni skupnosti s Hrvači in Srbi, povedali so pa tudi, do hočejo biti vsem in v vsem popolnoma enakopravni, kar je najtrdnjši temelj za trajen obstoj Jugoslavije. Tako so si prosvetne organizacije že priborile nazaj tisto enakopravnost, ki jim je bila zločinsko odvzeta. Telovadne organizacije so se postavile ob stran vseh drugih telovadnih društev, ki so si doslej lastile neko državljansko prvenstvo.

Slovenski tabori in nastopi telovadnih odsekov so dobili tudi že najvišjo pravico do obstoja: mnogokrat se jih je že udeležil zastopnik Kralja, tabora v Ptujju pa tudi minister za telesno vzgojo dr. Roglič.

Slovensko ljudstvo stopa s tabori in nastopi mladine v novo fazo narodnostnega dela in življenja.

NAZAJ NAŠ SLOVENSKI ROD - ODPRE SE ZOPET BORD!

Blasnikovo PRATIKO. ZA LETO 1938. Smo ravno prejeli. Kakor vsako leto je tudi letošnja zelo zanimiva. Krasi jo več slik. Naročite jo takoj, dokler ne poide. S poštnino stane 25 centov. Narocha se od: KNJIGARNA AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST. 2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.) Tel. Canal 3817 CHICAGO, ILL.

RUSKI POSLANIK ZA AMERIKO

Aleks. Trojanovski, sovjetski poslanik za Zed. države, ki se je nedavno s svojo ženo povrnil v Ameriko s tri mesečnih počitnic. Pri tej priliki se je izrazil, da Rusija sicer želi mir, ve ndar pa je dobro pripravljena za vsak slučaj.

Za hišo -- dom -- gospodinjstvo

SE O UPORABI ČASNIŠKEGA PAPIRJA V GOSPODINJSTVU

Časniški papir drži tudi toploto. Nekoliko plasti časniškega papirja, ki jih izrežemo v podobni podplatu in jih ob roboh zapognemo na znotraj, nam nudi izvrstne vložke. Seveda pa jih moramo večkrat izmenjati. Razen tega ima časniški papir to lastnost, da odganja mrčes, kar gotovo ve ceniti vsak gojitelj malih živali in živinorejec. Če imamo v svojem stanovanju kamenita ali cementna tla, položimo pod preprogo več plasti časniškega papirja, ki zadržujejo mrz in varujejo preproge. Preproge na stopnicah bi morali ob roboh na vsak način podložiti s tem papirjem, ker jim to povečuje trpežnost.

Če tapeciramo kakšno sobo, moramo tapeto podložiti s časniškim papirjem, posebno če je soba nova. Tapete se lepi potem bolje, je bolj gladka in traja dalj časa.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Korenjeva juha. Zreži par korenov na rezance in jih pari na presnem maslu. Pozneje zaruseni na njih nekoliko moke, zalij s krompirjevo in kuhaj ¼ ure. Začini z zelenim peteršiljem, limonovim sokom in po okusu tudi s sladkorjem. Kdor ne ljubi ostrega ko-

renjevega okusa, vzame manj korenja, a pridene namesto tega nekoliko olupljenega, na rezance zrezanega krompirja.

Cmoki s slanino

V koži prepraži 4 unče na kocke narezane slanine. Ko poslanejo ocvrki lepo rumeni, jih deni na krožnik. Na mast, ki je ostala, pa deni 2 unči sirovega masla, stresaj zraven tri na drobne kocke narezane žemlje in jih praži, da malo porumene. V loncu pa zvrkljaj poldruge pint mleka, dve jajci, en rumenjaki in malo soli. Zvrkljano mleko polij po prepraženih žemljah. Dodaj še tri na kocke narezane, a ne prepražene žemlje, in ocvirke, ki si jih vzela iz masti. Vse skupaj dobro premešaj in naj stoji tako četrt ure. Nato primrašaj še 2 unči moke, oblikuj iz testa srednje debele emoke in jih v slanem kropu kuhaj 15 minut. Kuhane poberi v skledo in zabeli z ocvirki.

Sirove pogačice

Umesi in testo: 2 unči moke, 2 unči sirovega masla, 2 unči naribanega bohinjskega sira, en rumenjaki, noževico sladke paprike, žlico sladke smetane in sčep soli. Testo hitro umesi in nato pokrito postavi na hladno za eno uro. Nato testo za nožev hrbet tanko razvaljaj in izreži z obodni razne oblike. Položi na pomazano pekačo, pomazi z raztepenim jajcem in v vroči pečici hitro spec. Daš hladno s čajem na mizo.

ZA OSLABE IN OKREVAJOČE

Dužna teletina brez masti. Vzameš kos teletine in jo prav malo osoliš, še bolje - nič soli. Daš v kozico in poliješ z mlekom. Pokriješ, dušiš na močnem ognju in zdaj pa zdaj poliješ z mlekom. Ko je meso mehko, puštiš, da meso mleko vsrka, doliješ malo juhe, tako da nastane omaka, v katero kaneš malo limonovega soka.

Katoliška družina brez katoliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. str.)

dih opisano delo bivšega koncilmana Wm. J. Kennick, kako se je boril proti utilitetnim družbam za nižje cene na cestnih železnica; kako se je boril za svobodo govora na "public square". Od njega se lahko pričakuje, da se bo še naprej boril za korist davko-plačevalca, in slovenskega delavca.

Wm. J. Kennick se je tudi vedno brigal za želje in zahteve ljudstva, in je vsakemu prebivalcu 23. warda, ki je prišel k njemu po pomoč, vljudno postregel. To niso prazne besede, ampak ima Wm. J. Kennick nešteto dokazov, več kot sto pisem, dokumentov, itd., ki kažejo, da so bila vrata njegove pisarne, 982 E. 63rd Street, vedno odprta, kakor bodo tudi v bodoče. Ko je bil Kennick v mestni zbornici, je zamudil samo eno sejo v celih dveh letih.

Torej, za poštno, inteligentno, in ponosno zastopstvo, volite za John O. McWilliams za župana, in William J. Kennick za koncilmana 23. warda.

Odbor za ponovno izvolitev Wm. J. Kennicka

MALO ZGODOVINE PODR. ŠT. 12, SZZ. IN VABILO NA PROSLAVO

Milwaukee, Wis.

Podružnica št. 12, Slovenske Zenske Zveze v Milwaukee, je bila ustanovljena dne 31. oktobra leta 1927. Že pred tem časom se je govorilo med ženstvom v naši naselbini, v prilogi Zenske zveze, a do uresničenja je prišlo tedaj, ko se je v Chicagu vršila konvencija SZZ. Že takoj ob ustanovitvi je pristopilo k naši podružnici 13 članic in te so: Margareta Ritonja, Ivanka Urankar, Mary Kopac, Fany Gregorič, Fany Medle, Mary Anzur, Mary Pangre, Agnes Kokovnik, st., Agnes Kokovnik, ml., Agnes Klobučar, Mary Ziberle, Frances Tratnik in Anna Zimmerman.

S temi članicami je bil postavljen temelj podružnici št. 12. Slovenske Zenske Zveze v naši naselbini pred desetimi leti. Prav lepo smo napredovali, pa bi še bolje, če bi se naša slovenska dekleta ne odlašale od nas. Dekleta, ne bodite tako nasprotnega mišljenja. Pomnite, da kar zna vaša mati dobrrega, tudi vam bo v korist. Napredovali bomo, dasi ta napredek ni bil brez truda in tako sedaj z veseljem zapišemo, da šteje naša podružnica blizu 300 članic, kar je vsakako lepo število za dobo desetih let, dasi se nam zdi, da je od ustanovitve preteklo komaj par let. Sedaj ustanoviteljice lahko s ponosom gledamo na delo svojega truda in na uspehe in v prepričane smo, da bo to delo še naprej rastle in se razvijalo v naši naselbini, tako da bo postala naša podružnica v prihodnjih desetih letih najmanj še enkrat tako velika, kar bi ne bilo težko, če bi se vse ženske zavedale in se zavezale za svojo lastno slovensko žensko organizacijo.

Ob tej priliki vas vse cenjene članice in vsa prijateljice in prijateljice naše podružnice vabim in prosim, da se udeležite naše jubilejne proslave, ki jo bomo obhajali v nedeljo 31. oktobra v Harmony dvorani, popoldne in zvečer. Prošeni ste vsi slovenski rojaki in rojakinje v Milwaukee in West Allisu, da se to proslavo udeležite, zato vam vsem skupaj ključem na veselo snidenje in dobrodošli.

Marica Kopac, glavna uradnica in ustanoviteljica

ŽENSKA IŠČE DELO

Slovenka srednje starosti, poštna ženska, išče delo kot gospodinja. Ponudbe naj se pošljejo na upravo tega lista.

Slovenska Zenska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

GLAVNI IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednica: Mrs. Marie Priland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin. Tajnica: Mrs. Josephine Račić, 2054 W. Coulter St., Chicago, Ill. Blagajničarka: Mrs. Mary Tomazin, 1903 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Urednica: Mrs. Albina Novak, 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Slovenska Zenska Zveza je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Zenske Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

Organizacija izdaja svoje lastno glasilo

'ZARJA'

ki je prvi in edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazine in prinaša le to, kar je v korist in izobrazbo žen in deklet. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini, za nečlanice pa stane \$2.00 letno. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 1135 East 71st St., Cleveland, Ohio.

ALI SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA USTREZA SVOJEMU NAMENU?

Chicago, Ill.

Nikar mi ne zamerite, draga rojakinje, da moja lajna drgne vedno isto pesem: Več novih članic! Več novih podružnic! To je pač pesem, ki je najbolj primerna za urad gl. tajnice.

Slovenska ženske zveze mi ni treba hvaliti, ker dobro blago se samo hvali. Dobro pa je tisto blago, ki ustreza svojemu namenu. Ali naša ženska organizacija ustreza svojemu namenu?

Cilji in nameni Slovenske ženske zveze so takole izraženi v njenih pravilih:

a) Zdržati slovenske žene in dekleta v Združenih državah ameriških. Ta točka je podlaga vsega drugega, kar je samo ob sebi umevno. Tukaj ne bo prej konec dela za nas, dokler vse ne pomrjemo.

b) Širiti izobrazbo med svojimi članicami. Takaj pride pred vsem v poštev, naša neprestano napredujoči ženski mesečnik "Zarja", ki je nekaka splošna šola. Kjer je vsaka članica lahko učena, ali pa učiteljica, največkrat pa oboje skupaj. Redni mesečni članki preč. g. duhovnega nadzornika so neizmerne pomena za vsako slovensko ženo in deklet. Naj niti ne omenjam zdravniških člankov, kuhinjskih in gospodinjskih navodil, lepih povesti, popisov popotovanja, šaljive kolone Urne Nežike, navodil o ženski modi, ter številnih poročil o družabnem gibanju iz vseh krajev Amerike.

c) Vzgajati svoje članice v slovensko ameriškem duhu, pomagati jim do državljanstva, ter jih opozarjati, da se zavedajo dolžnosti in pravic ameriških državljanek. Tukaj pride zopet v poštev Zarja, še bolj pa morda posamezne podružnice in njihovo vodstvo. V Zarji je izšlo že vse polno člankov take vrste. Naša gl. predsednica je pred leti prevedla cel državljanski katekizem na slovensko ter ga priobčila v Zarji. Kaj tore v tem oziru posamezne podružnice bi vedele najbolje one same poročati.

d) Preskrbeti svojim članicam primeren pogreb, ter deloma gmotno prispevati k oskrbi istega. Za vsako umrlo članico izplača Zveza posmrtnino, ki znaša \$100, če je bila članica v Zvezi štiri leta, in od \$25 do \$75 za manj kot štiri leta. Vsaka članica pa plačuje v Zvezin posmrtninski sklad le 10c na mesec. Podružnice same pa vedno poskrbijo, da je o priliki pogreba kake njihove članice vse lepo izvedeno, kar je nepopisljive vrednosti, posebno kadar članica nima svojih ljudi, ali ni spadala k nobenim drugim katoliškim društvom.

e) Iškati zvezo z drugimi mednarodnimi ženskimi organizacijami ter tako prispevati svoj del k svetovnemu žens-

skemu gibanju. To "svetovno žensko gibanje" pride za nas v poštev le v toliko, v koliko se vrši na katoliško verski podlagi. Zveza je zaenkrat včlanjena pri National Council of Catholic Women, in se po svojih možnostih ravna po smernicah te velikanske katoliške ženske organizacije v Ameriki.

Vsak naj torej sodi sam, ali je ali ni ena najbolj lepih in pametnih potez za vsako slovensko ženo in deklet, da pristopi k Slovenski ženski zvezi čim prej. Izgubiti ne more nič, pač pa lahko mnogo dobrega pridobi, obenem pa lahko mnogo koristi tudi drugim rojakinjam, ne da bi jo to kaj ovrlo pri njenih dnevnih poslih. Kdor noče biti slep, lahko vidi, da je ta strnjena fronta vernih slovenskih žena in deklet eden najlepših uspehov slovenskih izseljencev v Ameriki. Na osem tisoč članic je prece, visoka številka za naš majhen narod v Ameriki, če pomislimo, da Zveza sprejema samo ženske in dekleta med 14. in 55. letom, in to samo tiste, ki so praktične katolice, ter da je bila ustanovljena šele pred dobrimi desetimi leti.

Da bi se zdaj vsedle na lavričke in začele roke križem držeti, bi bilo pa še malo pre zgodaj, ker še vedno nismo prehodile niti polovico pota, morda niti četrtno pota do svojega prvega cilja: združiti vse slovenske žene in dekleta v Združenih državah ameriških.

S 1. decembrom se bo začela nova kampanja za narast našega članstva. Katere bodo pristopile med kampanjo, bodo proste pristopnine. To bo tudi najlepša in najlažja prilika za ustanovitev nadaljnjih podružnic. In tistim, ki se bodo potrudile in pridobile nove članice, bo Zveza podelila prav lepe nagrade, še lepše kakor v dosedanjih kampanjah.

Slovenska ženska zveza je inkorporirana v državi Illinois. Vse njeno poslovanje nadzoruje zavarovalniški urad te države, kjer ima Zveza naloženo tudi predpisano varščino za izplačilo posmrtnin.

Sedanje denarno premoženje Zveze znaša nad \$70.000. Članice plačujejo vsega skupaj po 25c na mesec, kar vključuje posmrtnino, Zarjo, in vse drugo. Po nadaljna pojasnila pišite na Mrs. Josephine Račić, gl. tajnica S.Z.Z., 2054 W. Coulter Street, Chicago, Ill. NA PRODAJ zidana hiša z dvema stanovanjima po pet sob; cena \$3.800. - Tudi ena stanovanjska hiša, zidana iz opeke, osem sob, blizu 26. ceste in Lawndale; cena \$6.000. - A. Jordan, 2622 So. Harding ave., Chicago, Tel. LAWndale 7182.

Dušica

ROMAN Spišala B. Orczy Prevedel Paulus

Razumela je Merlinovo obnašanje. Dobil je gotovo v roke njeno ovadbo in sodeč njo po svojem lastnem nizkotnem značaju, je bil čisto prepričan, da je popolnoma na njegovi strani in da mu hoče za vsako ceno spraviti v roke "nezvestega ljubimca".

Vojaka sta izpustila Derouleda. Nič nista našla.

Merlinova jeza je rastla, z njo pa tudi njegova zadržana. Vedel je, da je Derouleda priljubljen, poznal je nasilnost ljudskih mas in zbal se je za svojo kožo. Kaj bo z njim, če bi se Derouleda izmislil in naščuval nanj svoje "prijatelje" iz ulice?

In vendar je bil vkljub vsem prepričan, da je Derouleda izdajalec in da je treba le poiskati in najti dokazov.

Obrnil se je k Julietti in jo vprašaje pogledal.

Zmigala je z rameni in naredila kretnjo kot bi pokazala na vrata, češ, iščite še po drugih sobah.

Merlin je stal med njo in med Derouledom. Zato Derouleda ni videl nemega pogovora obeh "zaveznikov".

"Navihani ste, državljani Derouleda!" je dejal Merlin. "In zato ste dobro skrili sledove svojega protidržavnega delovanja. Dal bom poiskati tudi po drugih sobah. Upam da tudi topot ne bode ugovarjali."

"Kakor želite!" je rekel Derouleda s hojo.

"Spremljali nas boste!" Vojaki so vzeli Derouleda v sredo, Merlin je mignil in odkorakali so.

Pri vratih se je Merlin obrnil k Julietti in zlobno povedal:

"Če ste nas zvodili za nos, se vam bo slaba godila! Prepovem vam zapustiti hišo, dokler se ne vrnem! Utegne biti, da bom moral par besed govoriti tudi z vami!"

VI.

ŽENSKA PRETKANOST.

Težki koraki vojakov so zamrli na stopnicah.

Za hip je Julietta preudarjala.

Kmalu se bodo vrnili. Igra, ki jo je sedaj igrala, je bila prenevarna in pretežavna. Ni je smela ponoviti. Torbica je morala izginiti, kamorkoli.

Za trenutek je mislila, da bi jo skrila pod obleko. Pa kaj je to misel opustila. Kaj, če bi preiskali tudi njo, kakor so preiskali Derouleda! Da bi se je dotaknili sirovi, odurni vojaki, — ne, tega ni mogla, ni smela tvegati! In med pismi so morebiti bila tudi taka, ki jih je Pavel pisal lastno-ročno.

Nič bi mu ne koristila, če bi skrila torbico pri sebi.

Ven je morala, iz sobe je morala z njo! Stopila je k vratom in prisluškovala.

Iz gornjega nadstropja je čula šum in ropot in vmes robati smeh vojakov. Premetavali so Derouledovo spalnico v prvem nadstropju, na skrajnem levem koncu hodnika.

Še je imela morebiti čas, da izvrši svojo namero. Tvegati je bilo treba. Šlo je za Pavlovo življenje. Torbica ni smela ostati v njegovi sobi. Gotovo bi jo našli, kajti kdo ve kako se bodo dogodki ševijali.

Skrila je torbico med gube svojega širokega krila, smuknila iz sobe in po stopnicah navzgor.

Nihče je ni videl. Tiho je stopala in po prstih, pohitela je na desno in že je bila v svoji sobici. Neslišno je zaprla vrata.

Ko so bile škarje pri rokah, naglo je prerezala usnje in papirji so se usuli pred njo na mizo.

Ni imela časa, da bi je pregledala. Pa saj je že koj na prvi pogled videla, kako nevarni so za Pavla. In skoraj vse je pisal lastno-ročno!

Pograbila jih je v kup in jih nesla k peči. Škoda da je bilo avgusta! Kako enostavno bi bilo, če bi je mogla sežgati v peči!

Pomisljala je. Pred pečjo je ležala pločevinasta posoda za pepel. Vanjo je stresla papirje. Pa ognja ni bilo.

Tamle pred podobo Matere Božje je brlela oljnata svetiljka. Previdno jo je nesla, da ji ni ugasnila, izlila je olje na papir in ves kup užgala ob lučici.

Naglo so se vneli papirji, še sama je pomagala in kmalu so bili dragoceni potni listi in nevarna pisma kup pepela. Le tu pa tam je ostal kak košček še nezgorel, ker je bil papir pretrd ali pa ker je ogenj prehitro ugasnil. Pavlove pisave pa ni bilo več poznati.

Vrgla je pepel v peč in osnažila pločevinasti podstavek, kolikor se je v naglici dalo.

Pa kaj bo s torbico —? Ni se dala sežgati.

Za trenutek jo je držala zamišljena v roki, nato pa jo je vrgla v kovček med svojo obleko.

Zadovoljna s svojim delom je odhitela v Pavlovo sobo.

Ni ji bilo treba dolgo čakati. Merlin seve ni ničesar našel in resno je preudarjal, ali ga ni Julietta zvodila za nos.

Njegovo obnašanje do Derouleda se je vidno izpremenilo. Postajal je prijazen, da, dobrotljiv. Bal se je Derouleda in njegovega vpliva pri ljudstvu. Dovolil mu je celo, da je smel stopiti k materi in jo pomiriti.

Njegova jeza pa se je obrnila zoper povzročitelja brezuspešnega iskanja. Praznih rok ni hotel stopiti pred tovariše. In sklenil je, da jim prižene — Julietto.

Iskanja in stikanja po stahovanju pa vkljub temu ni opustil. Prav nič ni dvomil, da je Derouleda v resnici izdajalec. In našel bo dokaz, si je pravil, če so vobče še v hiši.

Šel je z vojakom v kuhinjo nad Anico in staro Petronelo.

Derouleda pa je potolažil mater, ki je vsa obupana in objokana trepetala za sinovo življenje. In nato sta šla oba, da poiščeta Julietto.

(Dalje prih.)

POZOR!

Na svetu so nastale zopet zelo napete razmere. Ali vi sledite tem razmeram? Zgleda, da bo vsak čas lahko nastala splošna svetovna vojna. Naš list "AM. SLOVENEK" priručja o vseh svetovnih dogodkih točna in zanesljiva poročila.

Poleg teh vse vrste poučne članke in razne razprave. Posebno zanimiv je v listu roman. Iz domovine in iz slovenskih naselbin po Ameriki prinaša vse razne dogodke in novice. Veliko važnih dogodkov gre mimo vas, če ne citate dnevno našega lista. Jesenski in zimski večeri so tukaj. Naročite si list "Amer. Slovenec" in krajšajte si z čitanjem istega dolgočasne zimske večere. List stane na leto \$5.00, za Chicago in inozemstvo \$6.00 in za pol leta \$2.50, za Chicago in inozemstvo \$3.00. Naročnino pošljite na: UPRAVO "AMER. SLOVENEK", 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

VABILO NA IGRO

"Micki je treba moža"

veseloigra v štirih dejanjih

katero priredi

Društvo Marije Pomagaj, štev. 78, K.S.K.J.

V NEDELJO, 31. OKTOBRA 1937

V ŠOLSKI DVORANI

na Cermak Road & Wolcott Ave. (22nd and Lincoln St.)

OSEBE:

- MATEVŽ GORIČAN, bogat kmet. Mr. John Stare
MICKA, hči-edinka. Miss Mary Vaupotić
URŠA, dekla. Miss Brigita Spenko
JANEZ, sosed, kočar. Mr. Anton Krupenc
NACLA, hribovska kmetica. Mrs. Mary Stare
NACEK, njen sin. Chas. Grill (23rd St.)
REPLA, pobiravka jaje in prodajalka saharina. Mrs. Helen Kušar
KOREN, kmet. Mr. Jos. Zihel
JURIJ, hlapec. Mr. Wm. Bogolin
IVANKA, kmetško dekle. Miss Clare Stayer
ANICA, kmetško dekle. Miss Angeline Salmich
TEREZA, svinjska dekla. Miss Mary Stare
DRASKOVIČ, starejši svat. Mr. John Mlakar, sr.
PRVI GODEC. Mr. John Foys
DRUGI GODEC. Mr. Frank Debevec
DRUG DRUŽICA. Miss Gizella Turner
Igrovodja, Mr. Peter Vidmar

Kratka vsebina:

- I. DEJANJE: Micka se dela hudo bolno.
II. DEJANJE: Čuden dohtar vizitira Micko.
III. DEJANJE: Micko oblegajo snubci (pa kakšni!)
IV. DEJANJE: Micka vzame Janeza (in on njo). — Pristna starokrajška ohcet.

Skupna vsebina vseh štirih dejanj:

Smeha za en koš in še za Replino čanjno povrhu.

Pričetek igre točno ob 2:30 popoldne.

Po igri se bo servirala okusna večerja po zmerni ceni.

ZVEČER PLES,

za katerega bo igral orkester John Foys.

Vstopnina: Za igro in ples 50c. — Za ples sam 25c.

Vse rojake(inje) iz Chicage in okolice vljudno vabi

ODBOR.

KASPAR

AMERICAN STATE BANK

Odperta ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne.

1900 Blue Island Avenue

Chicago, Illinois

Ta banka je članica Federal Deposit Insurance Corporation

Pri nas si lahko najamete

Varnostno shrambo

Kaspar American Safe Deposit Co. of Chicago

Dolgo znana po zanesljivih postrežbi in vsakem bančnem poslovanju.

Velikanska razprodaja

Novih in nazaj sprejetih avtomobilov v Chicagi

je zdaj v teku v U. S. Auto Finance Co. 1340 W. 63rd St.

Nikjer na svetu ne najdete take izbire najnovejših vzorcev po tako smešno nizkih cenah.

Vsak izdelek avtomobila je tukaj zastopan — drug ob drugi — nad 300 kar — 1937 in 1936 — Buicks, Cadillacs, La Salle, Oldsmobiles, Pontiacs, Chevrolets, Chryslers, De Sotos, Dodges, Plymouths, Fords, Nashes, Lafayettes, Studebakers, Hudsons, Terraplanes, Willys, Packards.

PRIMERJAJTE — IZBERITE TISTO, KI VAM NAJBOLJ UGAJA IN PRIHRANITE VEČ KOT POLOVICO.

Samo pomislite, popolnoma nov avto za samo \$895 — z 90 dnevno garancijo in 10 dnevno polizkušno vožnjo.

Imamo tudi preko 200 starih modelov kar, popravljenih in garantiranih, 1933, 1934, 1935 — Fords, Chevrolets, Buicks, Oldsmobiles, Lincolns, Chryslers, Packards, Pontiacs, Plymouths — za nič več kakor \$45.

NE ODLAŠAJTE — PRIDITE K NAM DANES ALI V NEDELJO.

MI ABSOLUTNO GARANTIRAMO, DA VAM PRIHRANIMO DENAR.

Mi smo največja avtomobilski finančna družba v Chicagi — nad 20 let v biznesu.

NE POTREBUJETE GOTOVINE — SPREJMEMO STARI AVTO KOT PRVO PLAČILO — PREOSTANEK V MALIH OBROKIH DO 2 LET.

Odperto imamo vsak dan do 10. zvečer in odperto je ves dan ob nedeljah.

U.S. AUTO FINANCE CO.

1340 West 63rd Street

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trank

Ali bo izdalo?

Japonci so hudo razjarjeni. Lahko se trdi, da so delali, kar se jim je poljubilo in delajo tako naprej. Amerika naj reče kako. Res se je oju-načil naš predsednik in rekel eno. Pozval je države, ki so za mir, naj se združijo zoper one, ki ne poznajo nobenih mednarodnih zakonov in se ne držijo nobene dane besede, nobene pogodbe. Vsaj pri Japoncih je dregnili v sršenovo gnezdo. Ampak, kje so ti-ste države? Italija je delala po japonskem receptu, Nemčija samole čaka, da bo stori-la napram vzhodu isto, Rusija je žalostno dokazala dosti-krat, da ji je mednarodni zakon lanski sneg, Anglija pozna bolj neki kramarski zakon in Francija stopica sem in tja. Kdo naj se strne, zdru-ži, in zakliče: stoj!?

In dalje: ali Amerika lahko luča kamenje na druge, ko sama sedi v stekleni hiši? Kako je postopala Amerika tam dol na Kubi, in tam na Filipinih? Vsaj Japonec ima dober spomin in utegne opozoriti na izpolnjevanje med-narodnega zakona.

In je še ena točka pri Ameri-ki. Na zunaj gleda svet na nas kot na urejeno in še koli-kor toliko pravično državo in tudi še svobodno državo. Ali smo taki tudi na znotraj? Kakšni smo doma? Kje je zakon, kje je poštenost, kje ve-lja dana beseda? Komu moreš pri nas zaupati? Ali ni-smo brezdvomno in nepretira-vano najboljši zločinski deže-la? Kako naj izda naša bese-da za mir, ko sami ne more-mo biti ponosni na tako bese-do?

Razdrapanemu svetu je mir potreben, ampak ohraniti tak mir bo težko, ko smo pač vsi — razdrapani in zato brez notranjega miru.

Nekaj takega bo.

Social demokrat. Za našega človeka je bila to — lukama-tija. Hudomušen pa je naš člo-vek: Iz socialnega demokrata je naredil: so djali — dejmo

— krast! So tudi poštenjaki med demokrati, niso vsi tatio-vi. Španija. V Madridu so po-šteno okradli banko. Z zlati-mi pesetami kupujejo vse, kar jim služi, da se vzdržijo pri moči. Nacionalisti so vjeli ladjo na poti v Valencijo in jo pripeljali v Seville. Sam Franco je povedal: "We took this material to Seville, and there we discovered that all of it was obsolete and perfectly worthless. Yet, it had been paid for by the Valencia Government at an exorbitant price with the money which had been stolen from the Bank of Spain".

Morda jim je kak Jud prodal — olte Hoisen. Slabo so kupili, kradli pa — pošteno.

S kolesa je padel

Ko se je 16 letni vajenc Dušan Piš peljal nekega popoldneva iz Ljubljane v Kranj, je na cesti pri Medvodah pade-l s kolesa in se nevarno pobil. Vendar je še nadaljeval vožnjo, toda v Kranju mu je postalo slabo, da je omedlel. Zdravnik je ugotovil nevaren pretres možganov.

NA PRODAJ

leseno poslopje z dvema nad-stropjema in kletjo, v katerem so tri stanovanja in prodajal-na. Potrebuje nekaj popravil. Na Cermak Rd. in Paulina st. Dobra prilika, da se za male stroške dobi posest za doho-dek Prodaj za \$500, ker je še dolg za neplačane davke. John C. Zelesny & Co., 3854-56 W. 26th St., Chicigo. Tel. CRAWford, 5300.

DR. JOHN J. SMETANA OPTOMETRIST 1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523

DR. C. G. KLEE :: DENTIST :: je preselil svoj urad na 805-8 - 5th Street, Room 305

Anton Grdina in Sinovi POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHIŠTVOM 6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str. CLEVELAND, OHIO

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI Louis J. Zefran 1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois Phone Canal 4611